

PROCES-VERBAL nr. 2

al ședinței ordinare a Consiliului Regional pentru Dezvoltare (CRD) Sud

24 aprilie 2026
ora 10:00

orașul Cimișlia

Total membri ai CRD Sud - 26 persoane

Membri CRD Sud prezenți (persoane – 11 membri permanenți și 4 persoane desemnate să exercite atribuțiile de membru CRD pe bază de procură.

1	Niculiță Victor	Primarul satului Abaclia
2	Groza Pavel	Președintele raionului Cahul
3	Busuioc Svetlana	Reprezentant sector asociativ AO „Active Women”
4	Stăvilă Rima	Reprezentant sector asociativ GAL „Colinele Tigheciului”
5	Cucereavîi Vladimir	Primarul satului Taraclia
6	Oboroceanu Ion	Reprezentant sector asociativ Centru de Drept Căușeni (ONG)
7	Coroian Dorin	Viceprimarul orașului Cimișlia (persoană delegată)
8	Covali Anatolie	Reprezentant al mediului privat SRL „CENTEHCOM”
9	Popa Nicolae	Președintele raionului Leova
10	Luchian Olga	Președinta raionului Ștefan Vodă
11	Rudenco Ecaterina	Reprezentant primăria orașului Ștefan Vodă (persoană delegată)
12	Barbăneagră Adelina	Reprezentant sector asociativ AO ADD „Generația PRO”
13	Nichiforova Irina	Reprezentant al raionului Taraclia (persoană delegată)
14	Slav Olesea	Reprezentant al satului Albota de Sus (persoană delegată)
15	Patloja Ivan	Reprezentant al mediului privat SA „JUGinterTRANS”

Membri CRD Sud absenți (11 persoane)

1	Cara Natalia	Președinta raionului Basarabeasca
2	Olărescu Cristina	Reprezentant al mediului privat GT „Budeanu Nicolae”- vinăria HEREDO
3	Culicovschi Pavel	Președintele raionului Cantemir
4	Isac Ion	Primarul satului Antonești
5	Catan Alexandru	Președintele raionului Căușeni
6	Strelciuc Silvia	Reprezentant al mediului privat SRL „S&I PROJECT”
7	Sidor Vasile	Reprezentant sector asociativ AO „Dezvoltare prin Implicare”
8	Savilencu Nicolae	Primarul satului Roșu
9	Talmaci Andrian	Președintele raionului Cimișlia
10	Pronoza Alexandru	Reprezentant al mediului privat SRL „TEMPROVIT”
11	Camerzan Tudor	Primarul satului Filipeni

Prezidează ședința: Dna **Olga Luchian**, președinta Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud

Modul de desfășurare

Ședința s-a desfășurat în format online, link de conectare: <https://meet.google.com/qtr-bjkq-hxk>, **24 aprilie 2026.**

Desfășurarea ședinței

În deschiderea ședinței, directorul Agenției de Dezvoltare Regională Sud, dl **Nicolae Hristov**, a salutat prezența membrilor Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud și a oferit cuvântul reprezentantului Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova doamnei **Veronica Eșanu**, Șef Direcție politici și programe integrate de dezvoltare regională și locală, care a salutat prezența membrilor CRD Sud la ședință și a menționat despre importanța Programului Operațional Regional Sud care este unul dintre cele mai importante documente de planificare la nivel de regiune în care se transpun obiectivele Strategiei naționale de dezvoltare regională. De asemenea a mai menționat că elaborarea acestui program este unul din angajamentele asumate de către Republica Moldova în cadrul Programului national de aderare, cap. 22.

Președinta Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud, dna **Olga Luchian**, a salutat prezența membrilor CRD Sud și a reprezentantului MIDR la ședință. În continuare a mulțumit echipei Agenției de Dezvoltare Regională Sud pentru responsabilitatea și pregătirea ședinței de astăzi. A mai menționat că a fost realizat un obiectiv de importanță regională și efortul depus de către echipa ADR Sud este unul colosal și totodată a sugerat ca următoarea ședință CRD Sud să aibă loc la Cahul, acest municipiu fiind un exemplu de bune practici și că progres se observă în

multitudinea de obiective realizate. În continuare, a evidențiat că în față se află numeroase provocări, dar și responsabilitatea de a valorifica la maximum resursele umane și de a consolida capacitățile existente.

Domnul **Nicolae Hristov**, a mai subliniat încă o dată efortul semnificativ depus de către echipa ADR Sud pentru elaborarea Programului Operațional Regional Sud 2026-2028 menționând că s-a lucrat intens, alert.

Dna **Olga Luchian**, președinta CRD Sud, a anunțat prezența a **13 membri** și a declarat ședința deliberativă. Președinta anunță a doua ședință a CRD Sud din anul 2026 deschisă.

ORDINEA DE ZI:

- 1. Cu privire la aprobarea Programului Operațional Regional Sud 2026-2028;**
- 2. Cu privire la aprobarea Planului anual de implementare a Programului Operațional Regional Sud 2026-2028.**

Dna **Olga Luchian**, a supus votului ordinea de zi, fără modificări.

S-A VOTAT:

Pro - 13

Contra - 0

Abținut - 0

Ordinea de zi a fost aprobată.

A fost demarat procesul de examinare a subiectelor incluse pe ordinea de zi și s-a oferit cuvânt raportorilor pentru prezentarea proiectelor de decizii. Între timp la ședință s-au conectat doamna **Barbăneagră Adelina**, reprezentant sector asociativ AO ADD „Generația PRO” și domnul **Oboroceanu Ion**, reprezentant sector asociativ Centru de Drept Căușeni (ONG). În continuare a urmat examinarea primului proiect de decizie, prezența fiind a **15 membri** CRD Sud.

1. S-A EXAMINAT: cu privire la aprobarea Programului Operațional Regional Sud 2026-2028.

Doamna **Irina Coroian**, Șefa secției planificare și cooperare regională a salutat prezența tuturor participanților la ședință și a subliniat că Programului Operațional Regional Sud este principalul document de programare la nivel regional și un instrument de implementare a Strategiei naționale de dezvoltare regională 2022-2028, care reprezintă un document de politici de nivel național. Totodată transpune obiectivele stabilite în SNDR, specificând mijloacele de intervenție și prioritățile pe termen mediu în dependență de necesitățile de dezvoltare a regiunii și a problemelor inerente la nivel regional, fiind un instrument de eficientizare a utilizării potențialului regional. A mai subliniat că Programul Operațional Regional Sud conține Planul de implementare a POR ce include proiectele selectate în baza apelurilor de selectare a proiectelor finanțate din FNDRL, proiectele strategice demarate/în proces de implementare de alte instituții și parteneri de dezvoltare precum și acțiunile cheie de consolidare a capacităților actorilor și promovarea politicii de dezvoltare regională.

În continuare a prezentat analiza situației (profilul regiunii), dinamica RD Sud în context național, contribuția RD Sud la formarea PIB național, valoarea adăugată brută total din PIBR pe activități economice pentru RD Sud, nivel de ocupare a forței de muncă cât și nivelul de șomaj, dinamica evoluției principalilor indicatori de dezvoltare ai RD Sud și ponderea RD Sud la nivel național. A mai prezentat și despre gradul de urbanizare a RD Sud dar și despre mun. Cahul - oraș-pol de creștere (PNDOPC 2021-2027). Despre provocările și oportunitățile de relansare economică

a RD Sud, despre dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare de bază în regiunea sud, despre dezechilibrele dintre interacțiunea urban-rural la fel au fost menționate de către dna Irina Coroian.

În continuare doamna **Irina Coroian** și-a continuat prezentarea subliniind viziunea strategică a Programului Operațional Regional Sud care este sprijinirea creșterii competitivității și dezvoltării durabile a Regiunii de Dezvoltare Sud, ajustarea disparităților și creșterea calității vieții cetățenilor având la bază 3 obiective generale: creșterea competitivității și ocupării forței de muncă a Regiunii de Dezvoltare Sud; sporirea coeziunii teritoriale și prevenirea excluziunii; îmbunătățirea mecanismelor și instrumentelor de implementare a politicii de dezvoltare regională, fiecare dintre ele având 3 direcții prioritare.

În timpul prezentării, de la ședință s-a deconectat domnul **Covali Anatolie**, reprezentant al mediului privat SRL „CENTEHCOM”, astfel la ședință au rămas prezenți **14** membri CRD. Iar domnul **Niculiță Victor**, Primarul satului Abaclia și-a expus nemulțumirea față de faptul că în Basarabeasca nu au fost implementate proiecte prin intermediul ADR Sud de 10 ani și a mai menționat că este contra primului proiect de decizie. Domnul **Oboroceanu Ion**, reprezentant sector asociativ Centru de Drept Căușeni (ONG) a subliniat că nu trebuie nimeni exclus și că fiecare localitate trebuie să aibă inițiativă, dedicație, să aplice la finanțări.

Președintele ședinței, dna **Olga Luchian**, a propus de a lua act de informația prezentată și a supus votului proiectul deciziei.

S-A VOTAT:

Pro - 13

Contra - 1

Abținut - 0

S-a decis: *se adoptă Decizia nr. 01/02 din 24 aprilie 2026 cu privire aprobarea Programului Operațional Regional Sud 2026-2028*

Decizia se anexează.

A fost demarat procesul de examinare a proiectului de decizie numărul doi, doamna **Olga Luchian** a oferit cuvântul domnului **Nicolae Hristov**, director ADR Sud.

2 S-A EXAMINAT: cu privire la aprobarea Planului anual de implementare a Programului Operațional Regional Sud 2026-2028.

Domnul **Nicolae Hristov** a prezentat Planul anual de implementare a POR Sud 2026-2028 pentru anul 2026 ce aliniaza intervențiile strategice pe obiective generale și direcții prioritare, valorificând surse de finanțare din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală (FNDRL) și potențiale fonduri externe. În continuare a prezentat obiectivele generale și direcțiile prioritare incluse în plan subliniind încă o dată importanța fiecăreia pentru dezvoltarea nivelului de trai al locuitorilor din RD Sud.

Totodată, domnul **Nicolae Hristov** a subliniat că toate intervențiile planificate urmăresc asigurarea coeziunii teritoriale prin investiții în infrastructura publică de apă, canalizare și eficiență energetică cât și eficientizarea implementării politicilor prin consolidarea capacităților profesionale ale angajaților ADR Sud și transferul de bune practici prin misiuni de studiu internaționale dar și consolidarea capacităților profesionale ale specialiștilor din cadrul agenției și organizarea de vizite de studiu pentru transferul de bune practici.

Președintele ședinței, dna **Olga Luchian**, a propus de a lua act de informația prezentată și a supus votului proiectul deciziei

S-A VOTAT:

Pro – 14

Contra - 0

Abținut – 0

S-a decis: *se adoptă Decizia nr. 02/02 din 24 aprilie 2026 cu privire la aprobarea Planului anual de implementare a Programului Operațional Regional Sud 2026-2028.*

Decizia se anexează.

Președintele CRD Sud a anunțat ședința închisă.

Digitally signed by Luchian Olga
Date: 2026.04.27 16:27:49 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Președintele Consiliului Regional

Olga LUCHIAN

Contrasemnat:
Secretarul Consiliului Regional

A handwritten signature in blue ink that reads "LAZU".

Olga LAZU